

Kiáltvány a városi zöldterületek és zöldfelületek védelmében

A városi parkok, fasorok és egyéb zöldfelületek – városképi, egészségvédelmi, ökológiai és klímavédelmi jelentőségüknek megfelelően – világszerte felértékelődtek. A 21. században többé nem tartható az a tervezői szemlélet, amely a zöldterületekre mint üresen álló építési telkekre, a zöldfelületi elemekre pedig mint zéró értékű, máshol pótolható objektumokra tekint. A közelmúltban mégis számos esetben csökkent a zöldfelület egy-egy terület felújításakor. A Dagály strand, az angyalföldi Duna-part, a József nádor tér, a Kossuth tér átalakítása csak pár példa erre. A Városligetben és a Római-parton tervezett tömeges fairtás is azt mutatja: a zöldterület védelme nem prioritás a városfejlesztésnél. Nem születnek alternatív tervek és nem folyik egyeztetés a lakossággal, ezért is övezi sok esetben felháborodás az ilyen átalakításokat. Mindezen változtatna, ha Magyarországon meglennének a hatékony városi zöldfelület-védelem törvényes feltételei.

Alulírottak ezért sürgős intézkedésre szólítjuk fel a kormányt, az országgyűlési képviselőket, valamint a főváros, a kerületek és a hazai városok vezetőit az alábbiak szerint:

1. A városi zöldterületek és fasorok kapjanak az infrastrukturális hálózatokéval megegyező védelmet!

Csonkításukra, eltávolításukra ne teremtsen jogalapot más szolgáltatások fejlesztése vagy új beruházások kivitelezése. Óvjuk meg a közparkokat és a közkerteket!

2. A fejlesztések elsősorban a leromlott állapotú városrészek rehabilitációját szolgálják, és ne a város meglévő zöldterületeit terheljék!

A köz- és magánfejlesztések továbbá mindenkor legyenek tekintettel a meglévő zöldfelületi értékekre, és gazdagítsák további elemekkel a zöldfelületi vagyont.

3. Jó gazdát a városi zöldfelületeknek!

Legyen minden városi önkormányzatnál felelőse a zöldterületek fenntartásának és fejlesztésének, aki gondoskodik a vonatkozó jogszabályok megszületéséről és érvényesítéséről. Készüljön mindenütt zöldfelület-fejlesztési stratégia, megvalósulásának anyagi feltételeit tartalmazza a település éves költségvetése.

4. A kiemelt állami beruházások se mentesüljenek a környezet védelmét szolgáló előírások hatálya alól!

Minden közparki, közterületi és közintézményi beruházáshoz készüljön zöldfelület-fejlesztési terv, melyet széles körben megvitatnak az érintettekkel. A terv biztosítsa, hogy a beavatkozások végeredményeként nő a zöldfelületek kiterjedése és javul a minősége, különös tekintettel a vegetáció klimatikus viszonyokra és levegőminőségre gyakorolt hatására.

5. Semmit a közparkokról a helyi civilek nélkül!

Rögtönzött fejlesztések ne írassák felül a települések hosszabb távú fejlesztési terveit és építési szabályzatát. Tervezési fázistól a megvalósításig biztosítsák az érintettek részvételét, valamint jogát a teljes körű tájékozódáshoz, illetve a döntések fellebbezéséhez. Alternatív fejlesztési tervek is készüljenek. Minden változatnál mutassák be azok várható környezeti hatásait és valódi (externáliákat is tartalmazó) költségeit.

A kiáltványt kezdeményező civil- és szakmai szervezetek, szakértők:

Bardóczy Sándor, okleveles tájépítész mérnök

Beleznay Éva, építész-urbanista

Budapest Kör

Budapesti Városvédő Egyesület (BVE)

Greenpeace Magyarország

Lányi András, író, filozófus

Levegő Munkacsoport (LMCs)

Magyar Tájépítészek Szövetsége

Magyar Urbanisztikai Társaság (MUT)

Megyeri Szabolcs, kertész

Meggyesi Tamás, professzor emeritus, BME Építézmérnöki Kar, Urbanisztika Tanszék, egyetemi tanár

Schneller István, építész-urbanista, egyetemi tanár

A kiáltványhoz 2016. november 23-ig csatlakozó civil- és szakmai szervezetek, szakértők:

Magyar Építész Kamara Táj- és Kertépítészeti Tagozata

Dr. habil Alföldi György DLA, a BME Urbanisztika Tanszék egyetemi docense

Dr. Fleischer Tamás, kutató

Orosz Csaba (PhD), okleveles építőmérnök, egyetemi docens

Pákozdi Imre, közíró

Ránki Júlia, rádiós műsorvezető/szerkesztő

Schuchmann Péter, a Magyar Építész Kamara Táj- és Kertépítészeti Tagozatának elnöke

Szokolay Örs, építész, Zugló stratégiai főtanácsadója

Tosics Iván, szociológus, kandidátus